

Förslag till beslut avseende idéburet offentligt partnerskap för verksamheten RådRum

Sammanfattning

RådRum erbjuder frivilligbaserad kostnadsfri, opartisk och konfidentiell rådgivning för personer som är nya i Sverige och inte är medborgare i ett EU-land. Sedan 2014 finns verksamheten på 17 platser i elva kommuner i Skåne, Stockholms och Uppsala län. Målet är att öka tilliten till och delaktigheten i samhället och att stärka förmågan till egenmakt. I Lund etablerades verksamheten först inom ramen för ett projekt inom FINSAM under hösten 2016 och sedan som reguljär verksamhet finansierad och styrd inom ett idéburet offentligt partnerskap från hösten 2017. Huvudman för RådRum är Individuell Människohjälp (IM) sedan årsskiftet 2019 som bedriver verksamheten i samverkan med andra föreningar och studieförbund. Nuvarande överenskommelse går ut vid halvårsskiftet 2019 och detta ärende innehåller ett förslag på en reviderad överenskommelse.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 7 juni 2019 dnr SO 2019/0089.

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap mellan Lund kommun och Individuell människohjälp avseende verksamheten RådRum, daterad 10 juni.

Barnets bästa

Beslutet påverkar barn indirekt. RådRums rådgivningsverksamhet vänder sig i största grad till vuxna nyanlända men effekterna av verksamheten påverkar även barn på ett positivt sätt. Målet med verksamheten är ökade möjligheter för målgruppen att ta tillvara sina rättigheter och skyldigheter i lika stor utsträckning som resten av befolkningen, möjlighet till språkträning, tillgång till ett socialt sammanhang, ökad kulturförståelse, ett starkt personligt nätverk och personlig utveckling. Sammantaget ska verksamheten ge ökade möjligheter för målgruppen att etablera sig på arbetsmarknad och i samhället. För barns hälsa är det en skyddsfaktor att föräldrar blir

2019-06-07

Diarienummer

SO 2019/0089

etablerade i samhället. Inom verksamheten sker även rådgivning på frågor som i många fall har anknytning till barn och familj, vilket ska ge dessa familjer samma rättigheter och skyldigheter som övriga befolkningen.

Ärendet

RådRum erbjuder frivilligbaserad kostnadsfri, opartisk och konfidentiell rådgivning för personer som är nya i Sverige och inte är medborgare i ett EU-land. Målet är att öka tilliten till och delaktigheten i samhället och att stärka förmågan till egenmakt.

Det utökade mottagandet av asylsökande, nyanlända och anvisade nya medborgare i Lund har påverkat och kommer att påverka en mängd verksamheter inom kommunen samt andra myndigheter, inte minst vad gäller främjande av inkludering och minska risken för social utestängning.

Kommunfullmäktige fattade beslut om Överenskommelsen den 31 januari 2019, § 16.

Överenskommelsen innehåller principer och åtaganden för samverkan mellan Lunds kommun och idéburen sektor i Lund. Syftet med Lunds Överenskommelse är att på ett strukturerat sätt stärka förutsättningarna för samverkan mellan de båda parterna. Överenskommelsen ska även bidra till att öka föreningars och organisationers och enskilda Lundabors engagemang och medverkan i demokratiska processer och samtal. Lunds Överenskommelse är en viljeyttring och utgör en generell ram för mer detaljerade avtal och överenskommelser mellan kommunen och idéburen sektor. När konkreta åtgärder utformas och genomförs inom ramen för Överenskommelsen ska Överenskommelsens principer och åtaganden vara vägledande.

I samverkan runt RådRum vill parterna på ett flexibelt och långsiktigt vis stötta samhällsinformerande strukturer i Lund för att möjliggöra för fler att få stöd i komplexa frågor. I arbetet kring social hållbarhet inom Lunds kommun och i den viljeinriktning som ges i Överenskommelsen mellan Lunds kommun och idéburen sektor, framhålls vikten av samverkan. Samarbetet mellan IM och Lunds kommun kring verksamheten RådRum är ett led i det arbetet.

Detta idéburna offentliga partnerskap har i framtagandet beaktat principer och åtagande i Överenskommelsen samt följt socialnämndens riktlinjer för idéburet offentligt partnerskap som beslutades om den 23 augusti 2017.

2019-06-07

Diarienummer

SO 2019/0089

Uppdrag och finansiering

RådRum erbjuder kostnadsfri frivilligbaserad rådgivning till primärt nyanlända individer. Hos RådRum får nyanlända individer hjälp och stöd att navigera sina liv i mötet med det nya landet.

Rådgivningen ges av en blandad grupp frivilliga bestående av å ena sidan väletablerade svenskar och å andra sidan nyanlända svenskar med egen erfarenhet av att vara nyanländ och med många gånger svagare förankring i det svenska samhället. Arbetsförmedlingen bedömer rådgivningsarbetet på RådRum som en godkänd del i etableringsplanen för nyanlända. Sammansättningen av rådgivare återspeglar verksamhetens ambition att erbjuda ett såväl språkligt som kulturellt mångfacetterat stöd till nyanlända, samtidigt som individer med en svagare förankring i det svenska samhället genom rollen som rådgivare ges en möjlighet till att stärka sitt CV, träna sin svenska och lära sig mer om det svenska samhället.

Socialnämnden har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att ge stöd till idéburna aktörer genom idéburet offentliga partnerskap. Socialförvaltningen bedömer att RådRums verksamhet är unik i sitt slag utifrån överenskommelsen målgrupp. Särskilt med beaktande av att närhetsprincipen är av avgörande betydelse för målgruppen. Socialförvaltningen i Lund har, med utgångspunkt från sin lokalkännedom, funnit att det inte finns någon alternativ aktör som kan tillhandahålla de tilltänkta aktiviteterna för den specifika målgruppen med motsvarande kvalitetsinnehåll inom kommunens närområde.

Idéburet Offentligt Partnerskap kommer att tillämpas på grund av följande skäl:

- Verksamheten sker på initiativ av de idéburna ideella organisationerna.
- Verksamheten är ett led i att förverkliga en politisk beslutad plan, där de idéburna organisationer insatser är viktiga.
- Verksamheten kan inte ses som en del av det normerade föreningsbidraget.
- Det finns inte en marknad eller en konkurrenssituation att vårda inom det här området.
- Båda parter är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser).
- Verksamheten detaljregleras inte från kommunen.
- Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
- Varken den offentliga organisationen eller den idéburna organisationen vill göra den idéburna organisationen till

2019-06-07

Diarienummer

SO 2019/0089

underleverantör, utan istället en fortsatt fri och självständig aktör.

Finansieringen från Lunds kommun motsvarar 520 tkr för perioden 2019-07-01 till 2020-06-30 samt 400 tkr för perioden 2020-07-01-2021-06-30 och ska förutom verksamheten RådRum innefatta ett arbete för att utveckla verksamheten i samverkan. Parterna vill under kommande år se över möjligheten att tillsammans med det lokala föreningslivet i Lund möjliggöra kunskapsöverföring och erfarenhetsutbyte från RådRum samt exempelvis utbilda lokala rådgivare från andra nätverk. Parterna ser stora möjligheter till detta med de många, och nystartade *tillsammans-nätverken* bestående av privatpersoner och andra lokala aktörer som idag bidrar med integrationsfrämjande insatser. Genom att ge stöd kring samhällsinformation och rådgivning till de volontärer som idag möter målgrupper kan Parterna intensifiera samverkan mellan kommun och andra aktörer inom civilsamhället och möjliggöra ett flexibla nära stöd till målgruppen.

I Ekonomisk verksamhetsplan för åren 2020 till 2022 föreslås budgeten för integrationsfrämjande insatser flyttas till Kultur- och fritidsnämnden med medföljande ansvar för finansiering och uppföljning.

Verksamhetsredovisning

RådRum är välbesökt i Lund. Trenden med ökande antal besökare är densamma för år 2019. Målen med verksamheten bedöms som uppfyllda.

Vad fungerar bra

- Hänvisningen mellan RådRum och kommunens olika instanser fungerar bra.
- Stadsbiblioteket är välbesökt med tillgänglighetsproblem genom att kö uppstår redan innan verksamheten har öppnat. (Se förbättringsområden)
- Lineros besöksstatistik har fördubblats sedan ändring av tid. De mer komplicerade ärendena hänvisats hit.
- Samverkan har stärkts mellan Medborgarcenter och RådRum. Detta i syfte att tydliggöra hur vi på bästa sätt kan hänvisa mellan varandra. En arbetsgrupp där flyktingenhet, biblioteken, Arbetsförmedlingen och medborgarcentrum är etablerad.
- Genom utbildning har verksamheten haft fokus att stärka jämställdhetsperspektivet i rådgivningen. 50 % av besökarna är kvinnor.

2019-06-07

Diarienummer

SO 2019/0089

- Ca 310 besök under 2018 (ökning med 32 % från 2017). Ökningen fortsätter.
- 23 volontärer som sammanlagt genomfört ca 1400 volontärstimmar. Nyrekrytering har skett med sex nya volontärer under 2019. Sju rådgivare har avslutat sina uppdrag under senaste året på grund av heltidsanställningar samt påbörjade studier. De uttrycker att deras tid hos RådRum förbättrat deras möjlighet att anställas. (Detta är ett mål med verksamheten att stärka integration och etablering)
- Verksamheten kan under 2019 ha öppet under sommaren.
- Under 2018-2019 har samarbetet med Rädda Barnens initiativ "Vägen in" stärkts. Detta för att hjälpa vissa familjer som vi märker är i större behov av samordnad hjälp i sin kontakt med myndigheter, vård eller skola.
- Vidare har biblioteken upplevt att samarbetet fungerar väl när det gäller att hjälpa individer som besöker biblioteken.
- Under 2019 har RådRum erbjudit praktik till tolkstuderenter.

Förbättringsområden

- RådRum har antagit flera aktiviteter för att förbättra tillgängligheten på Stadsbiblioteket genom fler rådgivare samt att de tidsmässigt svåraste ärendena hänvisas till Linero där tillgängligheten är bättre. En första bedömning och förberedelser av ärendena ges redan när besökarna väntar på sin tur i kön.
- Införande av tidsbokning på Linero testas under 2019 med hitintills goda resultat.
- RådRum har under perioder haft rådgivare med språkkompetenser som hoppat av (börjat utbildningar eller fått arbete, vilket är positivt). Detta har medfört att vi oftare får använda oss av språkstöd via telefon. Det har fungerat men är inte lika uppskattat som personliga kontakter. Rekrytering av rådgivare med språkkompetens pågår på strategiska platser.
- Utveckla och använda den verksamhetsstatistik och de erfarenheter i bemötande av målgruppen som en grund till verksamhetsutveckling både inom RådRum och kommunal verksamhet.

2019-06-07

Diarienummer

SO 2019/0089

Följeforskning av RådRum

Följeforskaren Jens Sjölander, Malmö Universitet, har under perioden våren 2017 till mars 2019 följt verksamheten RådRum för att belysa de värden, resultat och möjliga effekter som en verksamhet som RådRum har för besökarna, deltagande organisationer och samhället. Följeforskningen visar att RådRum bidrar som ett komplement till det offentliga stödet. I stor utsträckning utförs praktiska insatser till målgruppen som inte sker systematiskt i den samhällsservice som utförs av kommunala och statliga myndigheter. Intervjuer och samtal med RådRums besökare pekar på att de ser RådRum som en värdefull verksamhet där de många gånger får ett stöd som de annars inte fått någon annanstans. Målgruppen får ökad kunskap i språket och om det svenska samhället. Demokratiska värden tendera att stärkas genom RådRum. Följeforskningen beskriver att tilliten till idéburen sektor och offentliga myndigheter har stärkts hos målgruppen samt att intresset för politiska frågor ökat.

I utvärderingen framgår att det inte är möjligt att mäta effekten som insats. Det finns metodmässiga svårigheter att påvisa effekter som inte skiljer sig åt från många av de insatser som sker inom socialtjänstens område. För RådRum är ett särtecken att några av RådRums resultat och effekter såsom att få arbete, utbildning eller bättre stöd, alltid uppstår någon annanstans än hos RådRum, och således inte blir ett synligt resultat inom denna verksamhet.

Socialnämnden föreslås besluta

Att ge socialdirektören i uppdrag att teckna Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap mellan Lund kommun och Individuell människohjälp avseende verksamheten RådRum, daterad 10 juni.

Att uppdraget ska redovisas till nämnden i enlighet med den ordinarie uppföljningen av överenskommelsen vid varje hel årsskifte.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslut expedieras till:
Akten